

Ondersteuningsprofiel 2016 - 2017

Eben Haëzerschool - Lienden

Regio Midden

Toelichting

1. De school dient vanaf 1 augustus 2015 te beschikken over een geactualiseerd Ondersteuningsprofiel en deze te plaatsen op de website van de school.
2. Het geactualiseerde Ondersteuningsprofiel wordt indien gereed, direct verzonden naar de regiomanager zodat hij het regio-overzicht vervolgens weer kan actualiseren ten behoeve van de website van Berséba en van het inzichtelijk maken van de dekkendheid van onze regio.
3. Er is al eerder een tekst aangeleverd voor de Schoolgids, waarin verwezen wordt naar het Ondersteuningsprofiel op de schoolwebsite.
4. Het is de bedoeling dat de teksten uit de vorige versie van het schoolondersteuningsprofiel (SOP) overgenomen worden in deze nieuwe versie. Daar waar nodig kunnen die teksten vervolgens nog geactualiseerd worden en afgestemd zijn op het nieuwe **schoolplan**.
5. De geformuleerde ambities uit het schoolondersteuningsprofiel dienen terug te komen in het activiteitenplan en/of schoolplan en de daaruit voortvloeiende meerjarenplanning.
6. Voor de kengetallen worden de schooljaren 2013-2014, 2014-2015 en 2015-2016 als uitgangspunt genomen. De getallen van 2013-2014 en 2014-2015 kunnen gewoon overgenomen worden uit het vorige profiel.
7. De tabel “aantal rugzakken” is verwijderd. Daar is een tabel met arrangementen voor in de plaats gekomen. De kengetallen uit de tabel rugzakken kunt u voor het jaar 2013-2014 plaatsen onder intensieve arrangementen in de tabel arrangementen.
8. Een aantal kengetallen kan pas aan het einde van het schooljaar 2015-2016 ingevuld worden.
9. In dit nieuwe format zijn in de blauwe kaders de toelichtingen uit het format voor de vorige versie van het format SOP weer opgenomen. Daarin zijn wijzigingen of aanvullingen ten opzichte van het vorige format doorgevoerd. Die staan in rood lettertype.
10. Per 1 augustus 2016 hebben alle scholen hun [basisondersteuning](#) op orde.
11. Onder hoofdstuk 7 ‘Conclusies en ambities’ kunt u de randvoorwaarden benoemen voor de ambities van de school met betrekking tot de basis- en extra ondersteuning. U kunt daar zaken noemen die u wilt faciliteren om de ambitie waar te maken. Maar u kunt hier ook de concrete begrenzing noemen. De ene school zegt bijvoorbeeld dat er maximaal 2 ‘intensieve arrangementen cognitief’ in een groep kunnen worden uitgevoerd. Een andere school zegt dat dit niet speelt omdat met meer handen in de groep of het splitsen van de groep het aantal arrangementen geen rol speelt. Meer informatie over de basisondersteuning vindt u op onze [website](#).

Ondersteuningsprofiel

1. INLEIDING.

Het ondersteuningsprofiel (OSP) is een instrument om de ondersteuning die scholen bieden en de kwaliteit ervan op een eenvoudige manier in beeld te brengen. De mogelijkheden van de school voor het bieden van passend onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften worden in het OSP beschreven. Dat levert een beeld op van zowel de onderwijsinhoudelijke als de procesmatige en structurele kenmerken van de school op het niveau van basis- en extra ondersteuning. In het OSP beschrijft de school welke ondersteuning zij nu kan realiseren. Daarnaast wordt ook beschreven hoe de school zich wil ontwikkelen. De omschrijvingen in het OSP worden in handelingsgerichte termen gesteld. Met het OSP kunnen samenwerkingsverbanden en besturen snel informatie verzamelen over de basisondersteuning, over de zorgzwaarte, over de deskundigheid, de voorzieningen en over de eventuele extra ondersteuningsmogelijkheden van hun scholen. Ze krijgen daarmee zicht op de dekkendheid van het zorgaanbod binnen de eigen regio.

2. ALGEMENE GEGEVENS.

Naam van de school:	Eben Haëzerschool Lienden
Brinnummer:	04RL
Locatie / vestiging	N.v.t.
Soort onderwijs:	Primair Onderwijs
Samenwerkingsverband	PO landelijk reformatorisch SWV (PO0001); Regio Midden
Datum vaststelling profiel	1 juli 2016

3. ONDERWIJSCONCEPT

- *Leerlingenzorg moet in de breedte gestalte krijgen; het gaat om pedagogische en didactische zorg. En het gaat om kinderen die meer en minder aankunnen dan het reguliere programma.*
- *Op onze school zijn binnen het toelatingsbeleid in principe alle kinderen welkom die behoren tot het normale voedingsgebied van de school. Wel wordt bij aanmelding bekeken, of verwacht mag worden dat het team dit kind kan begeleiden zonder dat het kind of de andere kinderen daardoor te kort komen. Plaatsing van kinderen met extra zorg en aandacht is immers alleen goed als dit echt verantwoord is en hangt dus wel af van de mogelijkheden die er op school zijn.*
- *Leerlingen met extra zorg en aandacht vallen onder speciale leerlingbegeleiding. Dit houdt in, dat wij accepteren dat leerlingen niet op dezelfde manier en in hetzelfde tempo leren. We gaan uit van verschillen tussen leerlingen bij het kiezen van onze leerinhouden en doelen, waarbij verschillen in differentiecapaciteiten van leraren ook een rol spelen. Wanneer tot plaatsing wordt besloten, moet duidelijk zijn dat:*
 - *de leraar waarbij het kind wordt geplaatst extra tijd beschikbaar krijgt voor zaken als bijscholing en contacten met ouders en andere instanties;*
 - *er ambulante begeleiding vanuit een ambulante dienst geboden wordt*
 - *de leraar extra steun krijgt van de teamgenoten;*
 - *de extra formatie die wordt ontvangen voor dit kind goed benut wordt;*
 - *de ouders en de leraar elkaar van goede informatie voorzien;*
 - *de ouders gevraagd zal worden om bij te springen indien nodig;*
 - *de Intern Begeleiders regelmatig bij het overleg over de leerling betrokken zijn.*

Regelmatig zal bekeken worden of er voor dit kind nog voldoende mogelijkheden op school zijn. Het kind moet namelijk nog ontwikkeling doormaken en zich veilig voelen binnen de school. Is dit niet

meer of onvoldoende het geval, dan zal in overleg met de ouders verwijzing naar een school voor Speciaal onderwijs overwogen worden.

- Leerlingenzorg is primair de verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht, ondersteund door de IB-er.
- Kinderen met extra zorgbehoefte zijn in ieder geval die kinderen die voor een of meer onderdelen een D- of een E scoren bij het Leerlingvolgsysteem.
- Leerlingenzorg wordt voornamelijk gerealiseerd in de klas door:
 - het geven van extra/verlengde instructie,
 - gebruik te maken van de differentiatiemogelijkheden die methoden bieden,
 - het volgen van een eigen leerweg.
- leerlingenzorg wordt soms op RT gerealiseerd, met als doel;
 - kinderen bij het klassenprogramma houden/terug brengen,
 - het goed begeleiden van eigen leerwegen (minder of meer dan gemiddeld),
- Een goede leerlingenzorg kan alleen gerealiseerd worden met een goed Leerlingvolgsysteem, met op onze school in ieder geval:
 - methodegebonden toetsen voor rekenen, spelling, begrijpend lezen
 - een pedagogisch gedeelte
 - methodeonafhankelijke toetsen voor kleuters (taal voor kleuters, taal voor rekenen), lezen, spelling, begrijpend lezen en rekenen

4. KENGETALLEN

4a. Leerlingpopulatie

	2013-2014		2014-2015		2015-2016	
	Aantal	In %	aantal	In %	aantal	In %
Totaal aantal leerlingen (per 1 okt.):	256	-	253	-	261	-
Aantal leerlingen met leerlinggewicht 0,3 (per 1 okt.):	22	8,6	20	7,9	20	7,7
Aantal leerlingen met leerlinggewicht 1,2 (per 1 okt.):						
Gemiddelde groepsgrootte		-		-	24	-

4b. Leerlingstromen

De onderstaande kengetallen betreffen leerlingstromen binnen de school en naar andere of van andere scholen. Zowel het aantal als het percentage (afgezet tegen het totaal aantal leerlingen van de school) is vermeld.

	2013-2014	2014-2015	2015-2016
	%	%	%
Doorstroom			
verlengde kleuterperiode	7,7	0	4,8
doublures	0,4	0,8	0,5
versnellers	0,4	0	0

	2013-2014		2014-2015		2015-2016	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verwijzing						
naar SO cluster 1 (slechtziend)						
naar SO cluster 1 (blind)						
naar SO cluster 2 (TOS)						
naar SO cluster 2 (slechthorend)						
naar SO cluster 2 (doof)						

naar SO cluster 3 (zeer moeilijk lerend)					1	
naar SO cluster 3 (lichamelijk gehandicapt)						
naar SO cluster 3 (langdurig ziek)						
naar SO cluster 3 (meervoudig gehandicapt)						
naar SO cluster 4 (o.a. gedragsproblemen)	1		1		1	
naar SBO						
naar BAO (niet veroorzaakt door verhuizing)						
Terugplaatsing						
Vanuit SO						
Vanuit SBO						

4c. Ondersteuningszwaarte

De onderstaande kengetallen betreffen de ondersteuningszwaarte. Het betreft door een externe professional vastgestelde beperkingen (uitgezonderd de vraag naar leerlingen met een eigen leerlijn en met een ontwikkelingsperspectief).

		2013-2014	2014-2015	2015-2016
<u>type ondersteuningszwaarte</u>		aantal	aantal	aantal
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege leren				
o	dyslexie	5	6	10
o	dyscalculie/ernstige rekenproblemen	3	5	7
o	hoogbegaafdheid	1	1	1
o	anders, nl.			
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege taalontwikkeling				
o	spraakbeperkingen			
o	taalbeperkingen			
o	anders, nl. leerling uit Polen	1		
o	anders, nl.			
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege lichamelijke beperkingen				
o	motorische beperking, nl.			
o	motorische beperking, nl.			
o	langdurige ziekte, nl.			
o	langdurige ziekte, nl.			
o	medische problemen, nl.			
o	medische problemen, nl.			
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege gedragsbeperkingen				
o	ASS			
o	PDD NOS			
o	Asperger			
o	ADHD			
o	anders, nl. hechtingsproblematiek	2		
o	anders, nl.			
multi onderwijs- of ondersteuningsbehoeften				
o		nl.		
o		nl.		

		2013-2014	2014-2015	2015-2016
leerachterstanden				
o	aantal leerlingen met een eigen leerlijn/leerroute (voorheen met een OPP niet zijnde extra ondersteuning SWV)	5	5	7

		2013-2014	2014-2015	2015-2016
Arrangementen op school = Extra Ondersteuning SWV (of cl.1 en 2) = Ontwikkelingsperspectief				

cluster 1			
o slechthorend			
o blind			
cluster 2			
o TOS (Taalontwikkelingsstoornis):			
• Licht			
• Medium			1
• Intensief			
o slechthorend			
• Licht			
• Medium			
• Intensief			
o doof			
• Licht			
• Medium			
• Intensief			
"cluster 3" (cognitieve, medische of lichamelijke arrangementen)			
o zeer moeilijk lerend			
• Licht			
• Medium			1
• Intensief			
o lichamenlijk gehandicapt			
• Licht			
• Medium			
• Intensief			
o langdurig ziek			
• Licht			
• Medium			
• Intensief	1	1	1
o meervoudig gehandicapt			
• Licht			
• Medium			
• Intensief			
"cluster 4" (soc.emot., gedrags of werkhoudingsarrangementen)			
o geen specificatie			
• Licht			
• Medium			
• Intensief	3	2	

4d. Deskundigheid

Onderstaande expertise is binnen de school beschikbaar en/of structureel aanwezig. De school geeft aan óf de expertise aanwezig is en zo ja, of deze intern of extern beschikbaar is. In hoeverre er sprake is van voldoende deskundigheid is afhankelijk van de opleiding en/of ervaring van de medewerker(s).

expertise op		A / V of G	intern/ extern
gedragsbeperkingen	bij ja, nl.	v	Intern
lichamelijke beperkingen	bij ja, nl.	v	Int/ext
verstandelijke beperkingen	bij ja, nl.	v	Intern
slechthorend en blind	bij ja, nl.	v	Extern
slechthorend en doof	bij ja, nl.	a	Extern

taal-/spraakbeperkingen	bij ja, nl.		g	Int/ext
dysfasie			v	Int/ext
dyslexie			g	Int/ext
dyscalculie			v	Intern
rekenexpert (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)			v	Intern
taalspecialist (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)			a	
gedragsspecialist (pedagogische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning.)			g	Int/ext
hoogbegaafdheid			v	Intern
sova-trainer			g	Intern
anders, nl.			g	Extern
anders, nl.			g	Extern
			g	Extern
			g	Extern

4e. Fysieke voorzieningen

De school beschikt over de volgende fysieke voorzieningen.

<u>type voorziening</u>	<u>ja (j)/nee (n)</u>
rolstoeltoegankelijkheid	Ja, in beperkte mate
time-out ruimte (altijd beschikbaar)	Ja, in beperkte mate
grotere lokalen (in relatie tot aantal leerlingen)	Ja
breder gangen (in relatie tot aantal leerlingen)	Ja
verzorgingsruimte	Nee
revalidatieruimte	Nee
snoezelruimte	Nee
rustruimte	Nee
keuken (voor leerlingen)	Ja (nee)
zwembad	Nee
Praktijkruimte speltherapie	Ja

4f. Organisatorische voorziening t.b.v. de basisondersteuning

De school beschikt over de volgende organisatorische voorzieningen

<u>type voorziening</u>	<u>Korte toelichting</u>
SOVA-training	Ieder jaar wordt geïnventariseerd of er behoefte is aan een Sova-training. Indien nodig wordt deze intern gegeven.
Dyslexie-friendly school	Leerlingen met dyslexie krijgen een passend leerstofaanbod en begeleiding door een dyslexiespecialist.
Zorgklas	Enkele dagdelen per week is er een zorgklas, waarvoor twee ruimten beschikbaar zijn.

4g. Personeel

De onderstaande kengetallen betreffen de inzet van functies van belang voor de ondersteuning binnen de school.

<u>functie</u>	<u>Aantal dagdelen per week</u>	
leerkracht	84	
interne begeleiding	8	
onderwijsassistent(e)	0	
remedial teaching	6	Intern / extern
orthopedagoog	Op aanvraag	Extern
schoolmaatschappelijk werk	OP aanvraag	Extern
logopedist	0	Extern

Begeleiding meerbegaafden	1	Intern
Speltherapie	2	Extern
Dyslexiebehandeling	1	Extern
GGD	1 dag per maand	Extern

4h. Opbrengsten

Door de inspectie is aan de school het volgende arrangement toegekend: basistoezicht. Zie voor meer informatie www.onderwijsinspectie.nl en voor resultaten: www.scholenopdekaart.nl

4i. Financiën

Per kalenderjaar wordt verantwoording achteraf gevraagd van de middelen die de school van het SWV heeft ontvangen. Begin 2016 is nagegaan hoe de ontvangen middelen over 2015 zijn ingezet en D.V. begin 2017 wordt nagegaan hoe de middelen over 2016 zijn ingezet.

Hieronder geeft de school aan welke inkomsten de school ontvangt vanuit de middelen van het samenwerkingsverband en hoe ze deze middelen voor preventieve, licht-curatieve of extra ondersteuning denkt in te zetten. Betreft het schooljaar 2016/2017.

Inkomsten:	Vast bedrag per school: € 13.120,00 Per leerling: € 107,00 Eenmalig per leerling € 11,00 Inkomsten uit arrangementen € 10,000		
			Totaal € 56.632
uitgaven:	personeel:	extra i.b.	€15.000
		extra handen in klas	€4.000
		extra r.t.	€20.000
		Begeleiding meerbegaafden	€4.000
	materieel of anders:	SOVA-training enz.	€1.500
		Speltherapie	€2.500
		Kosten leerlingzorg, onderzoeken, materialen.	€7.500
		totaal:	

5. BASISONDERSTEUNING.

De [basisondersteuning](#) is het niveau van ondersteuning dat op de school intern (of van buiten naar binnen gehaald) geboden kan worden. Het bestaat uit basiskwaliteit en een aantal preventieve en licht curatieve interventies. Uitgangspunt bij het bepalen bij het niveau van basisondersteuning is het referentiekader.

5a. Basiskwaliteit.

De basiskwaliteit is het minimumniveau waaraan volgens de onderwijsinspectie (zie toezichtskader) het onderwijs moet voldoen. In het onderstaande overzicht geeft de school aan hoe het staat met de kwaliteit op de verschillende onderdelen.

ONDERWIJSLEERPROCES¹

1. Duidelijk

G

De leerkrachten leggen de leerstof op een duidelijke manier uit aan de leerlingen. Ze gaan steeds na of de leerlingen de uitleg goed begrijpen. En tijdens de uitleg wordt de oplossingsstrategie centraal gesteld.

¹ G=goed, V=voldoende, A= aandachtspunt/ontwikkelpunt.

2. Taakgericht

g

De leerkrachten zorgen voor een duidelijke structuur in de onderwijsactiviteiten. Het onderwijsleerproces wordt gekenmerkt door orde en rust. De leerkrachten geven de leerlingen feedback op hun werkhouding en taakaanpak.

3. Activerend

g

De leerkrachten stimuleren de leerlingen om steeds actief mee te doen en mee te denken. De leerkrachten laten de leerlingen regelmatig en op een doelmatige wijze samenwerken.

4. Resultaatgericht

v

De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. In de groepen wordt gewerkt met streefdoelen voor de basisvaardigheden. De leerkrachten evalueren nauwgezet de resultaten die de leerlingen halen. De leerkrachten gaan met de leerlingen in gesprek over de door hen behaalde resultaten.

5. Afgestemd

g

De leerkrachten stemmen de leerstof af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. De leerkrachten stemmen de instructie af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. De leerkrachten stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. De leerkrachten stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

SCHOOLKLIMAAT

6. Betrokkenheid

g

De leerkrachten geven de leerlingen positieve persoonlijke aandacht. De leerkrachten bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

7. Sfeer

g

De leerkrachten stimuleren leerlingen op een respectvolle manier met elkaar om te gaan. De leerkrachten begeleiden de leerlingen bij het respectvol omgaan met elkaar.

8. Veiligheid

v

Naar aanleiding van onderzoek naar de veiligheidsbeleving en analyse van de incidentenregistratie onderneemt de school gerichte acties. De personeelsleden weten hoe ze moeten handelen bij incidenten.

LEERSTOFAANBOD

9. Volledig aanbod

g

Bij de aangeboden leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' betrekken de leerkrachten alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.

10. Gelegenheid tot leren

g

De school biedt de leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' aan zoveel mogelijk leerlingen aan tot en met het niveau van leerjaar 8. De gebruikte methoden kennen een goede doorgaande leerstoflijn. De leerinhouden bij Nederlandse taal passen bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het leerstofaanbod voor groep 1 sluit goed aan op de ontwikkeling van de instromende leerlingen.

11. Toerusten en vormen

v

De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen. De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie.

ZORG EN BEGELEIDING

12. Leerlingbegeleiding

g

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. De leerkrachten volgen systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Analyse van opbrengsten leidt daar waar nodig voor groepjes leerlingen of voor individuele leerlingen tot aanpassing van het onderwijs. De school stelt, indien nodig, voor leerlingen een ontwikkelingsperspectief vast. De school volgt en evalueert het ontwikkelingsperspectief en stellen het indien nodig bij.

13. Leerlingzorg

g

De leerkrachten signaleren vroegtijdig welke leerlingen bijzondere zorg nodig hebben. Op basis van de analyse van de verzamelde gegevens bepalen de leerkrachten de aard van de zorg voor de leerlingen. De leerkrachten inzicht in de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leerkrachten voeren de zorg planmatig uit. De leerkrachten evalueren regelmatig de effecten van de zorg.

14. Doorstroom van leerlingen

g

De leerkrachten gebruiken de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen. De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school. De school zorgt voor een 'warme overdracht' tijdens de schoolloopbaan van de leerlingen.

15. Zorgstructuur

g

Er is structureel overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider. De school werkt daar waar nodig samen met externe organisaties en deskundigen. Er is regelmatig overleg tussen de interne begeleider en de schoolleiding over het functioneren van de leerlingenzorg. De verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de zorg is voor ieder duidelijk. De leerkrachten zien zichzelf als de eerstverantwoordelijke voor wat betreft de zorg aan de leerlingen.

KWALITEITSZORG

16.Voorwaarden voor kwaliteit

g

De school gaat actief na wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerling populatie. De school stemt het onderwijsleerproces af op de onderwijsbehoeften van onze leerling populatie. De school gaat na hoe leerlingen zich handhaven in het onderwijs.

17.Systeem van evaluatie

g

De school plant elk jaar activiteiten in om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, te borgen, te verbeteren en openbaar te maken. De school heeft doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan. De schoolleiding zorgt voor een systematische analyse van het onderwijsleerproces en de leerling opbrengsten met als doel tijdig zwakke plekken te signaleren. De school verzamelt systematisch feedback van personen van buiten de school over de aspecten die zij zelf ook evalueert.

COMMUNICATIE MET OUDERS

18.Meedenken

g

De personeelsleden laten zich waar nodig informeren over de opvattingen en bevindingen van ouders over de ontwikkeling van hun kind op school en thuis. De ouders/verzorgers van leerlingen worden betrokken bij de zorg aan hun kind. De school ondersteunt de ouders bij de aanpak van hun kind thuis.

CONTACTEN MET EXTERNEN

19.Functioneel

g

De school onderhoudt functionele contacten met voor- en naschoolse voorzieningen. De school onderhoudt functionele contacten met scholen voor voortgezet onderwijs. De school onderhoudt functionele contacten met de onderwijsadviesdienst(en). De school neemt actief deel aan relevante netwerken.

SCHOOLONTWIKKELING

20.Resultaatgericht

g

De schoolleiding stimuleert een resultaatgerichte cultuur en draagt dit uit. Het team werkt met school specifieke streefdoelen. Het team werkt planmatig aan goede resultaten. Wanneer de resultaten daar aanleiding toegeven wordt het onderwijsleerproces door het team nader geanalyseerd. De conclusies naar aanleiding van analyses worden besproken binnen het team. Het team stelt gezamenlijk verbeteronderwerpen en succesmaten vast. De schoolleiding gaat met de leerkrachten in gesprek over de in hun groep behaalde resultaten en dat in relatie tot hun lesgeven.

5b. Preventieve en licht curatieve ondersteuning.

In deze paragraaf wordt beschreven hoe de school door middel van preventieve en licht curatieve ondersteuning tegemoet komt aan onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Onder preventie verstaan we in dit geval de basisondersteuning voor alle leerlingen die er op is gericht om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren. Vroegtijdige signalering vereist de aanwezigheid van diagnostische expertise en kan al dan niet in samenwerking met ketenpartners worden georganiseerd. Ook de zorg voor een veilig schoolklimaat (zowel voor leerlingen als medewerkers) maakt deelt uit van de basisondersteuning.

Herkenning problematiek²	g
De school is in staat vroegtijdig leer- opgroei en opvoedproblemen te signaleren.	
Zorgteam / ketenpartners	g
De school beschikt over (of participeert binnen) een zorgteam, dat over voldoende expertise beschikt om op een adequate wijze handelingsgericht te (laten) handelen in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en gezinnen. De school werkt daarbij samen met de relevante ketenpartners: scholen voor VO, (school)maatschappelijk werk, leerplichtambtenaar,	

² G=goed, V=voldoende, A= aandachtspunt/ontwikkelpunt.

GGD.	
Dyslexie	g
De school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyslexie. (tijdige signalering, op leerling afgestemde aanpak, hanteren van het dyslexieprotocol).	
Dyscalculie	g
De school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyscalculie. (tijdige signalering, op leerling afgestemde aanpak)	
Aanpak voor minder begaafden	g
De school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die goed zijn afgestemd op leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie.	
Aanpak voor meerbegaafden	v
De school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die goed zijn afgestemd op leerlingen met meer dan gemiddelde intelligentie.	
Meervoudig lichamelijke beperking	g
De school is fysiek toegankelijk voor en heeft beschikking over hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudig) lichamelijke beperking. Aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.	
Sociale veiligheid en gedragsproblemen	g
De school hanteert een sluitende aanpak op sociale veiligheid en gedragsproblemen. (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.	
Medische handelingen	g
De school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen (wat te doen bij....?, ongelukjes, medicijnen verstrekken, uitvoering van medische handelingen).	

6. EXTRA ONDERSTEUNING

Alles wat boven de basisondersteuning uitgaat, is extra ondersteuning. In deze paragraaf beschrijven we de extra (specifieke) ondersteuningsmogelijkheden die de school kan bieden. We doen dat in de vorm van arrangementen die al dan niet structureel onderdeel uitmaken van het onderwijsaanbod van de school. Een arrangement bestaat altijd uit meerdere onderdelen, die, waar van toepassing, beschreven worden.

6a. Arrangement extra ondersteuning

<p>Omschrijving arrangement: speltherapie</p> <p><i>Expertise:</i> De school heeft ervaring met de aanwezigheid van leerlingen met gedragsproblemen.</p> <p><i>Aandacht en tijd:</i> Beschikbare middelen voor ondersteuning worden ingezet buiten de groep.</p> <p>De speltherapeut is HBO-gechoold, is lid van de NVVS en heeft een RBNG registratie. Speltherapie is een vorm van psychotherapie voor kinderen om een gestagneerde ontwikkeling weer op gang te brengen, waarbij het spel gebruikt wordt om een kind vooruit te helpen. Wanneer ingrijpende gebeurtenissen of psychische problemen de ontwikkeling van het kind belemmeren, kan speltherapie in combinatie met ouderbegeleiding een oplossing bieden.</p> <p>Speltherapie is een hulpmiddel Het spel geeft het kind gelegenheid om te ontspannen, gedachten, gevoelens en wensen te uiten, ervaringen te verwerken en te experimenteren met allerlei vormen van gedrag.</p> <p>De speltherapeut biedt het kind de mogelijkheid tot het beleven van nieuwe ervaringen en helpt het kind om emotioneel en cognitief nieuwe inzichten te verwerven.</p> <p>Er zijn drie belangrijke probleemgebieden te onderscheiden:</p>

1. **Traumatische ervaringen**, zoals:

- Verlies van belangrijke personen,
- verandering van de thuissituatie of gezinssamenstelling,
- mishandeling of daarvan getuige zijn,
- fysieke, affectieve en geestelijke verwaarlozing,
- ziekte, een handicap of psychiatrische problematiek van het kind zelf of gezinsleden,
- nare gebeurtenissen zoals een ongeluk, pesten, oorlog.

2. **Emotionele problemen**, zoals:

- Problemen met het uiten van gevoelens als angst, boosheid, verdriet,
- te weinig zelfvertrouwen,
- een negatief zelfbeeld,
- hechtingsproblemen.

3. **Sociale problemen**, zoals:

- Moeilijkheden in de omgang met leeftijdgenootjes (niet kunnen samenspelen, pesten, teruggetrokken gedrag),
- moeilijkheden in de omgang met volwassenen (gedragsproblemen, slecht luisteren).

Protocollen, aanpakken en methodieken: de speltherapeut werkt cliënt centered en maakt voor ieder kind een werkplan. Dit werkplan wordt regelmatig met ouders geëvalueerd. De speltherapeut hanteert een zorgvuldige verslaglegging die zo nodig gebruikt kan worden voor derden.

Fysieke omgeving (o.a. gebouw): De school beschikt niet over een spelkamer. In de school wordt de RT ruimte 1 dag per week gebruikt als spelkamer.

Samenwerking: De speltherapeut werkt nauw samen met, indien aanwezig, de beide ouders van het kind. De speltherapeut begeleidt ook de ouders.

7. **CONCLUSIE EN AMBITIES**

7a. Basisondersteuning: (basiskwaliteit en preventieve- en licht curatieve zorg)

De Eben Haëzerschool vindt het belangrijk om zoveel mogelijk kinderen uit Lienden en de directe omgeving thuis nabij onderwijs aan te bieden.

Dit gebeurt door een goed basisaanbod:

- Veel aandacht voor en duidelijke afspraken over het onderwijsleerproces: er wordt gewerkt met goede en actuele methoden, er wordt activerende en gedifferentieerde instructie gegeven door leerkrachten, veel aandacht voor samenwerking en taakgerichtheid binnen de les, voortdurend de focus op de opbrengsten en resultaten van het onderwijs.
- Een positief schoolklimaat: hoge betrokkenheid van leerkrachten en leerlingen, een veilige werksfeer, veel aandacht voor het welbevinden van de kinderen.
- Een gedifferentieerd aanbod: het onderwijs wordt gegeven vanuit de onderwijsbehoeften van de leerlingen (handelingsgericht werken). In de groepen wordt bij de hoofdvakgebieden (op 3 en soms zelfs 4 niveaus) gedifferentieerd in instructie, verwerking en evaluatie. Groepsplannen worden gemaakt voor de hoofdvakgebieden.
- Goede kwaliteitszorg: de resultaten worden voortdurend geanalyseerd en besproken binnen verschillende niveaus binnen de school. Aandachtspunten worden omgezet in actiepunten in groeps-, jaar- en schoolplannen.
- Communicatie met ouders is van wezenlijk belang voor goed onderwijs. Wij investeren in goede contacten. Het motto daarbij is: samen met de ouders zorgen voor wat het beste is voor het kind. Daarnaast zijn er goede contacten met externen (zie extra ondersteuning).

Dit gebeurt door een goed zorgaanbod:

- In het zorgprotocol heeft de school helder beschreven hoe de zorgstructuur vorm wordt gegeven. Twee Intern Begeleiders coördineren de leerlingzorg binnen de school.

- Volgens een vaste planning vinden er leerlingbesprekingen, groepsbesprekingen en zorgoverleg plaats binnen de school.
- Binnen de school zijn mogelijkheden voor:
 - Werken op een eigen leerlijn (met een OPP).
 - Begeleiding voor kinderen met dyslexie (Kurzweil), dysfasie en dyscalculie.
 - Het volgen van een Sovatraining
 - Begeleiding van hoogbegaafde leerlingen (Kangoeroegroep)
 - Extra ondersteuning in de zorgklas (RT)
 - Begeleiding van rugzakleerlingen
 - Speltherapie (intern arrangement, zie hoofdstuk 6a)
- De school heeft protocollen die ingezet worden bij pesten, mishandeling en rouw.

b. Extra ondersteuning

Naast het basisaanbod en het zorgaanbod heeft de school de volgende mogelijkheden om extra ondersteuning van buiten de school binnen de school te halen:

- (Preventief) Ambulante begeleiding vanuit de REC's.
- Logopedie
- Kinderoefentherapie
- Schoolmaatschappelijk werk
- Begeleiding vanuit de GGD
- Begeleiding van de GZ psycholoog
- Dyslexiebegeleiding van externen binnen onze school

c. Ambities en mogelijkheden

De Eben Haëzerschool heeft in het kader van Passend Onderwijs de volgende ambities:

- Binnen het basis- en zorgaanbod van onze school vangen wij zoveel mogelijk kinderen met een specifieke onderwijs- en zorgbehoefte op. De school heeft er voor gekozen om géén specifiek zorgarrangement in te richten bovenop het zorgaanbod en de extra ondersteuning die nu al geboden kan worden.
- Het opstellen van een goed zorgplan Passend Onderwijs, waarin beschreven wordt wat de procedure is voor leerlingen met een speciale onderwijs- of zorgbehoefte.
- Het vormen van een vakkundig zorgteam binnen de school.
- Het verder optimaliseren van het werken met verschillende niveaus binnen de groep (groepsplannen).
- Professionalisering van de leerkrachten: welke scholing hebben de leerkrachten nodig om goed Passend Onderwijs te bieden in de groep?
- De aanwezige individuele expertise binnen de school meer inzetten voor de school als geheel.
- Het betrekken van ouders bij Passend Onderwijs (communicatie: wat doen we en hoe doen we het?)
- Een constructieve houding met en binnen het samenwerkingsverband over het ondersteuningsprofiel en Passend Onderwijs.

De Eben Haëzerschool heeft in m.b.t. Passend Onderwijs de volgende randvoorwaarden opgesteld:

Een groot spanningsveld op school is: tot hoever kunnen we gaan als het gaat om het bieden van specifieke leerlingzorg? Wat is nog haalbaar en werkbaar en wat kunnen we niet meer aan? Wanneer moeten we een leerling verwijzen? Wanneer moeten we overgaan naar een specifiek

zorgarrangement? De klassen worden groter en bewerklijker, er wordt veel van de leerkrachten gevraagd in het kader van handelings- en opbrengstgericht werken en de aandacht voor klimaat en welbevinden mag niet onder druk komen te staan. De school heeft daarom de volgende criteria opgesteld wanneer we overgaan tot het zoeken van een zorgarrangement *buiten* de school:

- ✓ *Welbevinden*: Dit staat bovenaan. Als het welbevinden van een kind langdurig onder druk staat, moet gekeken worden naar andere mogelijkheden. Waar is het kind het beste op zijn of haar plek?
- ✓ *Groei*: als een kind gedurende een langere periode op zijn of haar niveau geen groei doormaakt.
- ✓ *Veiligheid*: de veiligheid van de leerkrachten en medeleerlingen mag niet in het geding zijn.
- ✓ *Medische verzorging*: als medische verzorging noodzakelijk wordt om een leerling op school te houden. Bedoeld wordt specifieke medische verzorging, waarvoor extra tijd en inzet nodig is.
- ✓ *Gebouw*: als het gebouw niet toereikend is om specifieke zorg te kunnen bieden.
- ✓ *Primaire proces*: het primaire proces binnen de klas moet voortgang kunnen vinden.
- ✓ *Tijd en financiën*: als er geen voldoende middelen zijn om een leerling de hulp te kunnen geven die nodig is.
- ✓ *Kennis*: als er niet voldoende kennis aanwezig is bij de leerkrachten (of een ambulant begeleider) om een kind goed te kunnen helpen.
- ✓ *Ouders*: het is een voorwaarde dat ouders open staan voor externe hulp.

Wanneer één of meerdere van deze criteria bereikt worden, zal gekeken moeten worden welke ondersteuning nodig is. Dit kan zijn dat er een extern zorgarrangement binnen de school moet komen, maar kan ook leiden tot het zoeken van een passende plaats voor het kind buiten de school.

SSBB en thuisnabij onderwijs

De vier SSBB-scholen die aangesloten zijn bij Berseba kiezen vanwege schaalgrootte niet af nauwelijks voor een speciaal arrangement, maar willen wel zo veel mogelijk thuisnabij onderwijs verzorgen. Dit geldt met name voor kinderen met een lichamelijke beperking, voor kinderen die moeite hebben met de leerstof en/of kinderen met een beperkte gedragsproblematiek die de basisondersteuning overstijgt. Onze ambitie is om met extra ondersteuning deze kinderen op de eigen school of een van de SSBB-scholen op te vangen, vanwege het streven naar thuisnabij onderwijs. Deze ambitie van thuisnabij onderwijs (boven de gewone basisondersteuning) willen we graag in samenwerking met en financiële ondersteuning van ons samenwerkingsverband realiseren. We willen daarmee ook een constructieve bijdrage leveren aan de mogelijkheid al onze samenwerkingsverbandkinderen binnen ons eigen verband op te vangen. Het betreft hier dus geen specifieke doelgroep, maar zorgleerlingen in het algemeen, met een zwaardere zorgbehoefte dan binnen de basisondersteuning geboden kan worden. Het gaat om de zorgbehoefte die zich op een bepaald moment aandient. Het belangrijkste criterium is dat de keuze voor deze thuisnabijheid het welbevinden en de ontwikkeling van het kind dient en de goede gang van het onderwijs op onze scholen niet verstoort.